

Pânea nu vine singură la tine; ci tu trebuie s'o cauți. Mai multu pôte lucra cine-va cu mintea, de câtu cu corpulu. Ochii stăpânului, îngrașă calulu. Lupulu cu slugi, rămâne flămându. Cine nu va lua séma slugeloru sêle, este ca și cumu le-aru lăsa punga deschisă, pe mânele loru. Banu pe banu face; și din multe picături, se face laculu.

19. Gândacii de mētasă.

Gândacii de mētasă, suntu insecte folositóre, ca și albinele. Ei prefacu în stomaculu loru, frunza de dudu séu agudu, în mētasă; precum albinele, prefacu suculu și pulberea de pe flori, în miere și cēră. Cine-ar' fi pututu crede, că firulu celu delicatu de mētasă, este făcutu, prin aceste mici insecte, din o frunză de dudu. Mare și minunată este mâna cea nevădută a bunului D-șeu!

Gândacii de mētasă, se nascu din ouē, ca și albinele.— În dată ce înfrunțescu dușii, ouēle gândaciloru de mētasă, se punu unde-va la căldură, ca să se clocescă. Dupē ce s'au clocitu, ese, din fie-care ou, câte unu verme. Acestu verme, în timpu de 34 ășile, trebuie nutritu cu mare îngrijire, cu frunză de dudu. În acestu timpu, elu își schimbă pelea, adecă năpârlesce de patru ori. La fie-care năpârlire, vermele cresce din ce în ce mai mare. Când se apropie timpulu năpârlirei, încetéză de a mânca; și dupē fie-ce năpârlire, i se aștă fόμεa grozavu. De la a 4-a năpârlire înainte, mănâncă fôrte multu, pênē în ășia a 10-a. Atunci vermele se face fôrte môle și din gură îi esă necontenitu unu feliu de bale, care îndată se învêrtóșă. Din aceste bale, vermele, în timpu de 4 ășile, își țesă în jurulu seu o cójă, în forma unui ou, din care apoi nu se mai vede. Acéstă cójă, se numesce gogóșă.

Gogóșele de mētasă, se aruncă într'unu coptoru caldu séu apă ferbinte, ca să se deosebescă firele și să se pótă depănă pe macarale; ér' cele care se lasă de sēmânță, dupē 18 seu 20 ășile, fie-care gogóșă se sparge și esă unu fluture. Acestu fluture, dupē câte-va ășile, începe a face ouē: peste totu în numeru de 500; după acésta, fluturele móre. Aceste ouē se ținu la recóre, pênē primă-véra; când éră-și esă frunza de dudu. Atunci ouēle se punu la căldură, ca să se clocescă. Așa dar', gândacii de mētasă, nu potu trăi fără frunța dușiloru. Ca să avemu gândacii de mētasă, trebuie să avemu mai ântăiu duși. Dușii se îmulescu prin răsadnițe. Sēmênța de dudu, se pune mai ântăiu în pământu, ca să incolțescă; dupē ce-a incolțitu, se răsădesce. Pământulu lutosu amestecatu cu nēsipu, priesce multu dușiloru.